

**NAXÇIVAN MUXTAR RESPUBLİKASININ
NAZİRLƏR KABİNETİ**

Q Ə R A R

**“Mühafizə zonalarının ölçüləri, sərhədləri və istifadəsi
Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında**

“Mühafizə zonalarının ölçüləri, sərhədləri və istifadəsi Qaydaları”nda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2012-ci il 10 may tarixli 102 nömrəli qərarının icrasını təmin etmək məqsədilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. “Mühafizə zonalarının ölçüləri, sərhədləri və istifadəsi Qaydaları” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

**Naxçıvan Muxtar Respublikasının
Baş naziri:**

Ə.Baxşiyev

«31» may 2012-ci il

№ 56

Naxçıvan Muxtar Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2012-ci il «31» may tarixli 56 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir

Mühafizə zonalarının ölçüləri, sərhədləri və istifadəsi Q A Y D A L A R I

1. Bu Qaydalar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 21 avqust tarixli 109 nömrəli "Dövlət və yerli əhəmiyyətli hidrotexniki qurğuların siyahısının, mühafizə rejimi və təhlükəsizliyi üzrə Təsnifatı"nın, "Hidrotexniki qurğuların dövlət reyestrinin tərtib olunması və aparılması Qaydaları"nın və "Mühafizə zonalarının ölçüləri, sərhədləri və istifadəsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" qərarına əsasən hazırlanmışdır.

2. Hidrotexniki qurğuların mühafizə zonaları onlara bitişik, üzərində təbii ehtiyatların istifadəsi, mühafizəsi və digər təsərrüfat fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üzrə xüsusi rejim müəyyən edilən ərazilərdir.

3. Bu ərazilərdə xüsusi rejimə əməl edilməsi, hidrotexniki qurğuların texniki və istismar vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, sahilyanı ərazilərin abadlaşdırılması və mühafizə tədbirləri kompleksinin həyata keçirilməsi, hidrotexniki qurğuların təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə müvafiq təminat yaradır.

4. Su anbarlarında, magistral və təsərrüfatlararası kanallarda və kollektorlarda mühafizə zonalarının hüdudlarında sahil mühafizə zolaqları müəyyən edilir və onların ərazilərində əlavə məhdudiyətlər tətbiq edilir. Bu zolaqların ölçüləri, sərhədləri və istifadəsi Naxçıvan Muxtar Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2012-ci il 31 may tarixli 53 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Su mühafizə zonalarının, onların sahil mühafizə zolaqlarının ölçülərinin, sərhədlərinin və istifadəsinin müəyyən edilməsi Qaydaları"na əsasən həyata keçirilir.

5. Hidrotexniki qurğuların mühafizə zonalarının ölçüləri, sərhədləri və istifadəsi onların təhlükəsizliyi üzrə təsnifatından asılı olaraq aidiyyəti üzrə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Fövqəladə Hallar Nazirliyi, Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Komitəsi, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi və Dövlət Energetika Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilir.

6. Hidrotexniki qurğuların təhlükəsizliyi üzrə təsnifatından asılı olaraq onların ətrafında mühafizə zonalarının ölçüləri aşağıdakı kimi

qəbul edilir:

6.1. Dövlət əhəmiyyətli meliorasiya və su təsərrüfatı qurğularında:

6.1.1. su anbarlarında (bəndlər, tərkibində su elektrik stansiyaları olan hidroqovşaqlar və digər qurğular daxil olmaqla):

6.1.1.1. akvatoriyasının sahəsi 2 kv. km-dək olduqda - suyun normal yığılma səviyyəsindən 300 m;

6.1.1.2. akvatoriyasının sahəsi 2 kv. km-dən artıq olduqda - suyun normal yığılma səviyyəsindən 500 m məsafədə.

6.1.2. Kanallar, kollektorlar, magistral sunəqledici kəmərlər və tunellər boyu onların suburaxma qabiliyyətindən asılı olaraq:

6.1.2.1. 10 kub. m/san qədər olduqda - 10 m;

6.1.2.2. 10-30 kub. m/san olduqda - 25 m;

6.1.2.3. 30-50 kub. m/san olduqda - 60 m;

6.1.2.4. 50 kub. m/san-dən artıq olduqda - 100 m. məsafədə.

6.1.3. Hidroqovşaqların, su nasosxanalarının, sutullayıcı, suburaxıcı, suqəbuledici, sudurulducu, suötürücü, səviyyəəlaqələndirici, balıqburaxan, balıqqoruyucu və digər qurğularda:

6.1.3.1. qurğulara bitişik və ya onların yerləşdiyi sahilə - təbii və süni su axarlarının su mühafizə zonalarının ölçülərinə bərabər;

6.1.3.2. qarşı sahil istiqamətində:

a) su axarlarının eni 100 m-dən az olduqda məcra və mövcud sahil mühafizə zolağı da daxil olmaqla;

b) eni 100 m-dən çox olduqda su axarının xüsusiyyətindən asılı olaraq minimum eni 100 m;

6.1.3.3. kanallar və kollektorlar üzərində yerləşən qurğularda onların mühafizə zonalarının ölçüləri kanalın və kollektorun mühafizə zonasının ölçüsünə bərabər qəbul edilir;

6.1.3.4. məcrada yerləşən qurğuların (sutullayıcı, suburaxıcı, suqəbuledici, sudüşürən, suötürücü, səviyyəəlaqələndirici, balıqburaxan, balıqqoruyucu və s.) aşağı və yuxarı byeflərdə mühafizə zonalarının ölçüsü su axarlarının xüsusiyyətlərindən və qurğunun təhlükəsizlik təsnifatından asılı olaraq 1,0-1,5 və 1,5-2,0 km məsafədə.

6.1.4. Su quyularında (subartezian, kaptaj və s. yeraltı suqəbuledici qurğular) mühafizə zonalarının ölçüsü quyudan (qrup halında yerləşən quyularda isə kənardakı quyudan) götürülməklə hər tərəfə mühafizə olunan yeraltı sulara 30 m-ə qədər, kifayət qədər mühafizə olunmayan yeraltı sulara isə 50 m-ə qədər.

6.1.5. Sahilqoruyucu, sahilbərکیدici və məcranizamlayıcı qurğuların mühafizə zonalarının ölçüləri su axarlarının sahil mühafizə zolaqlarının

ölçülərinə bərabər, Araz çayının boyunca salınmış bəndlərin mühafizə zonalarının minimum eni isə onların xarici kənarından 20-30 m məsafədə.

6.2. Yerli əhəmiyyətli meliorasiya və su təsərrüfatı obyektlərində mühafizə zonasının ölçüsü aşağıdakı kimi qəbul edilir:

6.2.1. su anbarlarında 100 m-ə qədər;

6.2.2. kanallarda və digər xətti qurğularda hər iki sahildən götürülməklə 5 m məsafədə.

7. Sututarların balıqçılıq təsərrüfatı üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edən hissələrində sahil mühafizə zolaqlarının eni sahilyanı torpaqların mailliyi və digər xüsusiyyətlərindən asılı olmayaraq 100 metrədən az olmamaq şərti ilə müəyyən edilir.

8. Şəhərlərin və digər yaşayış məntəqələrinin ərazilərində hidrotexniki qurğuların mühafizə zonalarının ölçüləri və sərhədləri planlaşdırma və tikinti şəraitindən asılı olaraq təsdiq olunmuş baş planlara əsasən müəyyən edilir.

9. Hidrotexniki qurğuların mühafizə zonalarının sərhədləri onların mühafizə zonalarının layihələrində dəqiqləşdirilir.

10. Hidrotexniki qurğuların mühafizə zonalarının layihələndirilməsi üzrə sifarişçi funksiyaları, bu layihələrin müəyyən olunmuş qaydada təsdiq edilməsi, habelə mühafizə zonalarının sərhədlərinin yerlərdə müvafiq mühafizə nişanları qoyulmaqla müəyyənləşdirilməsi meliorasiya və su təsərrüfatı, habelə suyun zərərli təsirinin qarşısını almaq üçün istifadə olunan xüsusi mühəndis-texniki qurğular üzrə balansında olan obyektlərə münasibətdə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi və Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Komitəsi, su quyuları, balıqburaxan və balıqqoruyucu qurğular üzrə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, magistral sunəqledici kəmərlər üzrə Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi, elektrik stansiyaları üzrə Dövlət Energetika Agentliyi, nəqliyyat obyektləri üzrə Nəqliyyat Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilir.

11. Hidrotexniki qurğuların mühafizə zonalarının layihələndirilməsi Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Fövqəladə Hallar Nazirliyi ilə razılaşdırılmaqla, bu Qaydaların 10-cu bəndində qeyd edilən nazirlik və komitələr tərəfindən onların təsdiq etdikləri normativ-metodik sənədlərə əsasən həyata keçirilir.

12. Hidrotexniki qurğuların mühafizə zonalarının layihələri tərtib və təsdiq edilənədək, bu Qaydaların 10-cu bəndində göstərilən nazirlik və komitələr hidrotexniki qurğuların mühafizə zonalarının minimal ölçülərini müəyyən edir, onlar şəhərlərin və digər yaşayış məntəqələrinin baş

tikinti planlarında, torpaq istifadəsi planlarında və digər plan-kartoqrafik materiallarında nəzərdə tutulur.

13. Müxtəlif dərəcəli qurğular kompleksində mühafizə zonalarının ölçüləri ən yüksək dərəcəli qurğuya istinadən təyin edilir. Eyni zamanda kompleksə daxil olan qurğuların fərdi qaydada mühafizə zonaları müəyyən edilə bilər.

14. Hidrotexniki qurğuların mühafizə zonalarının ölçüləri və sərhədlərinin müəyyən edilməsi və onların hüdudlarında istifadə rejimi barədə müvafiq təşkilatlar tərəfindən əhali, torpaq mülkiyyətçiləri və istifadəçiləri müəyyən olunmuş qaydada məlumatlandırılırlar.

15. Hidrotexniki qurğuların mühafizə zonalarında aşağıdakılar qadağan edilir:

15.1. neft və kimya məhsulları anbarlarının, mexaniki emalatxanaların, avtomobillərə və digər texnikalara texniki xidmət məntəqələrinin, heyvandarlıq fermalarının, qəbiristanlıqların və zibilxanaların tikilməsi və yerləşdirilməsi;

15.2. qurğulara və ətraf mühitə fiziki, kimyəvi və bioloji təsir göstərə bilən obyektlərin yerləşdirilməsi və fəaliyyəti;

15.3. hidrotexniki qurğuların istifadəsi və mühafizəsinə nəzarət orqanı ilə razılaşdırılmış layihə sənədləri olmadan faydalı qazıntıların aparılması, boru, kabel və digər kommunikasiyaların çəkilməsi, ictimai-iaşə və digər xidmət müəssisələrinin yerləşdirilməsi, tikinti, partlayış, torpaq qazma, buruq qazma və digər işlərin aparılması, çay məcralarında qum-çınqıl karxanalarının yaradılması;

15.4. torpaqların istifadəsi, meşələrin qırılması, ağac və kolların çıxarılması;

15.5. mövsümi stasionar çadır şəhərciklərinin salınması, xüsusi tikinti üçün torpaq sahələrinin ayrılması;

15.6. nəqliyyat vasitələrinin, o cümlədən avtomobil və traktorların (xüsusi təyinatlı avtomobillər istisna olmaqla) hərəkəti;

15.7. Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik aktlarında nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla digər fəaliyyət növləri.

16. Hidrotexniki qurğuların mühafizə zonalarının və mühafizə nişanlarının lazımi səviyyədə saxlanması hidrotexniki qurğunun mülkiyyətçisi, yaxud istifadəçisi tərəfindən həyata keçirilir. Torpaq mülkiyyətçiləri, istifadəçiləri və icarəçiləri onların torpaq sahələrində yerləşən mühafizə zonaları və sahil mühafizə zolaqları üçün müəyyən edilmiş istifadə rejiminə riayət etməlidirlər.

17. Mülkiyyətdə, istifadədə və icarədə olan torpaq sahələrində

hidrotexniki qurğuların mühafizə zonalarının müəyyən edilməsi həmin torpaqlar üzərində mülkiyyət, istifadə və icarə hüquqlarına xitam verilməsinə səbəb olmur.

18. Hidrotexniki qurğuların mühafizə zonaları ərazisində istifadə rejiminin pozulmasında günahkar şəxslər mövcud qanunvericiliyə uyğun məsuliyyət daşıyırlar.

19. Bu Qaydalar içməli su mənbələrinin sanitar mühafizə zonalarına və dövlət energetika sistemi müəssisələrinin tərkibində fəaliyyət göstərən hidrotexniki qurğuların xüsusi təhlükəsizlik zonasına şamil edilmir.